

I COVID-19 karantæne på Egmont Kollegiet

Indblik i et udfordret kærlighedsliv og en forhandlet moralitet

Af Malthe Rye Thomsen

I foråret 2020 blev livet på Egmont Kollegiet vendt på hovedet. Stedet er kendt for dets unikke fællesskab, vilde fester, foranderlige flirts og forelskelser på tværs af kollegiegangene. Men da COVID-19 spreder sig i Danmark, opstår der små gangfællesskaber præget af frygt og social kontrol. For at beskytte sig mod smitte, griber beboerne ind i hinandens privatliv med retningslinjer, der rækker ud over sundhedsvæsenets anbefalinger. Artiklen giver et indblik i unges håndtering af en alvorlig smittefare, og i hvordan en virus, i tæt forbindelse med sundhedsmæssige og politiske anbefalinger, kan føre til forhandling af samvær, kærlighedsliv og moralitet.

11. marts 2020: Krisestemning midt i festlighederne

Det er onsdag den 11. marts, og vi befinder os på Egmont Kollegiet i København Østerbro. De fleste overværer på TV, at statsminister Mette Frederiksen lukker Danmark ned. Beboerne er i chok. På kollegiegangen, hvor jeg midlertidigt bor, griner nogle usikkert over, at de er blevet "pålagt ferie", mens andre er dybt bekymrede. Få dage forinden har beboerne fået nyheden om, at der har været en COVID-19 smittet til fredagsbar på medicinstudiet. En af gangens beboere deltog i samme fest og er nu taget hjem til sine forældre i isolation. Næste dag holder beboerne møde om COVID-19, og flere taler for, at vi skal undgå at se mennesker, som ikke bor på vores kollegiegang. På grund af den trykkede stemning er alle bagefter enige om, at vi har

Intern facebook-besked om mulig coronasmittefare på grund af en smittet gæst til fredagsbar på medicinstudiet.

brug for at hygge os. Beboerne drikker øl, og hen på aftenen bliver der skruet op for musikken. Den glade stemning ændrer sig med ét, da Kasper midt i festlighederne tjekker sundhed.dk, hvor man kan tilgå personlige sundhedsinformationer. Han er blevet testet for corona-virus på grund af sit arbejde med hospitalspatienter og udbryder chokeret, at hans test er positiv. Beboerne ringer øjeblikkeligt til “vægterne” – ansvarlige beboere, som varetager vigtige opgaver, når administrationen ikke er tilgængelig. De kommer op på kollegiegangen og forklarer proceduren: Kasper og alle, der får symptomer, skal gå i værelsesisolation uden fysisk kontakt med andre, indtil de har været symptomfri i 48 timer. Næste morgen vågner jeg med kriller i halsen og går i isolation i syv dage. I løbet af ugen er otte af 23 beboere i karantæne, men ingen bliver alvorligt syge. På gangen etableres et internt system, hvor de raske beboere på skift er ansvarlige for morgenmad, frokost, eftermiddagsnacks og aftensmad til de isolerede.

På kollegiegangen, som normalt præges af tæt fysisk samvær og frisind, ændrer frygten for smitte hverdagslivet drastisk. Mathias beskriver udviklingen således:

“Pludselig blev moral og ansvarlighed noget, man skulle tænke ind i alle ens dagligdagshandlinger. Det er radikalt forskelligt fra, hvad Egmont er normalt.”

På kollegiegangen bliver diskussioner om COVID-19 forholdsregler, privatliv og hvad det vil sige at være en etisk ansvarsfuld beboer en integreret del af hverdagen. Jeg opfatter COVID-19 som et fænomen, der forårsager det, Jarett Zigon i artiklen *Moral Breakdowns and the Ethical Demand* kalder et moralsk sammenbrud. Under sammenbruddet bliver samfundets moral, der normalt er ubevidst, gjort tydelig. På kollegiegangen bliver den fælles moralitet, der er påvirket af moralske retningslinjer i samfundet, til synlige,

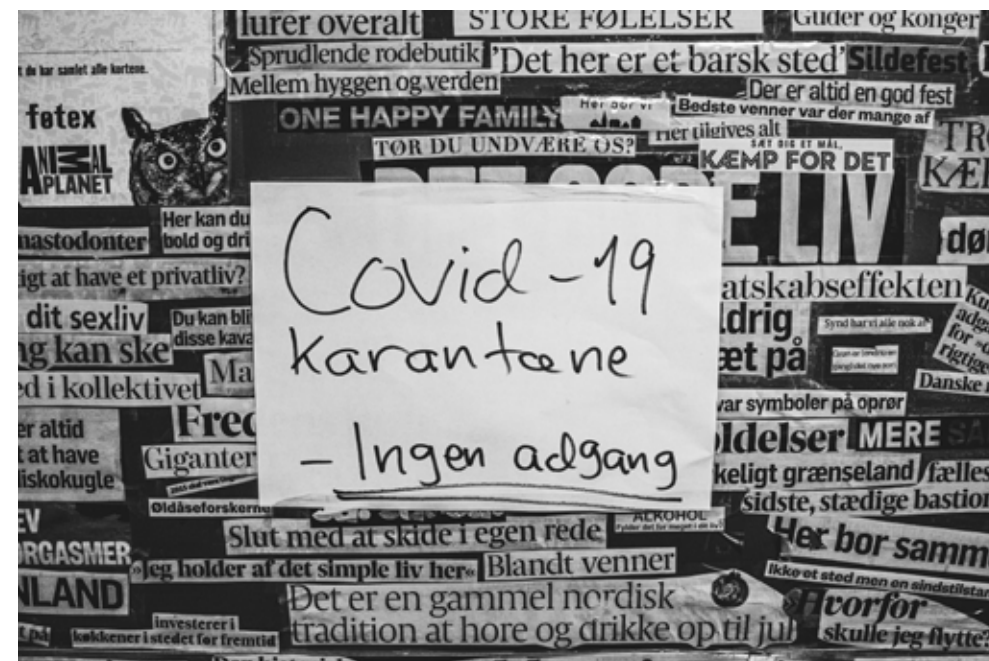
disciplinerende normer, der gør sig gældende for alle beboere. I en sådan moralsk krise kræves det ifølge Zigon, at mennesket bevidst udvikler etiske taktikker. Det indebærer en kollektiv og individuel refleksion og stillingtagen til, hvad der er etisk ansvarligt, og hvordan fællesskabet udvikler en moralitet, der kan skabe stabilitet under sammenbruddet. Sådanne etiske refleksioner oplevede jeg på gangmøderne under min kortvarige fremleje. Jeg udførte ikke feltarbejde, men på grund af COVID-19 blev min tid på kollegiet til en nær deltagelse i et mikrosamfund, der spejlede udviklingen i resten af Danmark.

I denne artikel undersøger jeg på baggrund af situationsbeskrivelser og opfølgende interviews forskellige faser i beboernes reaktion på virusspredningen, og deres forhandling af etik og moral. Faserne indebærer varierende elementer af en radikalt

forandret måde at bo på kollegium: hverdagsforhandlinger i det regulerede kollegieliv, beboeres prioritering af individuelle behov i modsætning til kollektive hensyn og kollegiefællesskabets reaktioner på dette.

14. marts 2020: Et reguleret kollegieliv

På Egmont Kollegiet bor omkring 500 studerende fordelt på 22 kollegiegange. Kollegiets motto “Mere end bare et sted at bo” indikerer et unikt socialt rum, der adskiller sig fra hverdagslivets normale fællesskaber gennem tæt samvær, nye oplevelser og venskaber, samt en særlig tolerance over for ens medboere. Det store køkken på kollegiegangen fungerer som dagligstue, og søndag til torsdag er der madklub klokken 19.00. Hver måned er der gang-

Advarselsbesked på kollegiegangens dør efter at en beboer er testet positiv. Foto: McKensie Marie Media.

Kollegiekøkkenet, hvor to beboere står og laver mad til alle på grund af COVID-19 retningslinjer. Foto: McKensie Marie Media.

møde i køkkenet, hvor der tages beslutninger om økonomi, praktiske ting og sociale arrangementer gennem fælles afstemninger. Kollegielivet kendetegnes ved en farverig hverdag med talrige sociale arrangementer og vilde fester med druklege, hvor der eksperimenteres med samvær, nøgenhed og normer.

Dagen inden jeg går i isolation, sad vi tæt i sofaen og så film, men nu undgår beboerne hinanden og holder afstand. På grund af uddannelsesinstitutionernes nedlukning arbejder beboerne hjemmefra, og en del frustreres af den “klaustrofobiske

stemning” og udfordringer med digital undervisning. Nyhedsstrømmen og hverdagslivet er tæt forbundet, og videoer med mange døde på kinesiske hospitalsgange og overfyldte, italienske ligvogne bliver pludselig en påtrængende trussel og frygt. Mathias beskriver det således:

“Jeg tænkte, vi kommer nok alle til at kende nogen, som dør af corona. Der var tale om en frygt for at miste mennesker, man holder af, eller selv at skulle dø, fordi de fleste meldinger, man fik fra medierne, var så alarmerende”.

Frygten forstærkes, da Mette Frederiksen den 17. marts bebuder, at nu lukker endnu større dele af Danmark ned, og forsamlings på mere end 10 mennesker forbydes. Kollegiegangen er ligesom resten af samfundet i en form for kriseberedskab, hvor de samfundsmæssige anbefalinger siver ned gennem de institutionelle lag og påvirker beboerne. På kollegiet udsender administrationen i samråd med sundhedsvæsenet retningslinjer om, at alle arrangementer er aflyst, i køkkenet må der kun opholde sig fire personer ad gangen, og man skal undgå at færdes på andre kollegiegange. Instruktionerne ændrer sig løbende, og de viser sig til tider at være udfordrende at overholde, når man er 23 beboere, som deler ét køkken. Beboerne holder i starten ekstraordinære gangmøder hver tredje dag og forsøger her at fortolke retningslinjerne fra sundhedsvæsenet og kollegieadministrationen. Julie forklarer, at beboerne ikke oplever, at sundhedsvæsenets retningslinjer er omfattende nok i forhold til boligsituationen:

“Selvom retningslinjerne ikke nødvendigvis anbefaler det, kan de forbehold, vi tager, jo sagtens være nødvendige.”

De udvikler derfor interne “guidelines”, som de selv kalder dem. Et eksempel herpå er første gangmøde, efter at jeg er kommet ud fra isolation. Beboerne sidder med to meters afstand ude på gangen, og i midten står Jonas, som er gangformand og neutral ordstyrer. Han gengiver tidligere diskussioner om, at vi kun må være sammen med gangens andre beboere, men understreger, at det kun er guidelines og spørger afsluttende, om nogen har noget på hjerte. Oscar, som har en kæreste på en anden kollegiegang, synes, det er svært, at de ikke må sove sammen, fordi beboerne på hendes kollegiegang ser ham som en smittefare. Noah udtrykker, vi ikke bør bestemme, om beboere må sove sammen med deres kærester. Christoffer, hvis kæreste også bor på en anden gang, fortæller, at de har valgt ikke at sove sammen, fordi én fra vores gang er testet positiv. Anna og Laura tilslutter sig Christoffers holdning, og Laura synes, vi skal begrænse al kontakt med omverdenen og holde vores smittekæde så kort som mulig. Ikke alle tager del i diskussionerne, og det bliver de mest restriktive stemmer, der er toneangivende i starten, fordi deres holdninger er i overensstemmelse med de politiske og sundhedsmæssige anbefalinger. Som reaktion på det moralske sammenbrud observerer jeg, hvordan beboerne som etisk taktik forsøger at udvikle og afstemme et midlertidigt moralsk kodeks, hvor de lægger vægt på at holde afstand, udvise mådehold og kun omgås gangens beboere. Det beskrevne gangmøde er et eksempel på, hvordan udviklingen af de fælles anvisninger foregår, hvilket Anna uddyber:

“På gangmøderne forsøgte vi at afstemme forventninger, fordi vi ville have, at alle gjorde det samme, så det ikke blev uretfærdigt. Lidt a la: Vi kan ikke bestemme over individet. Men det er sådan her, du bør gøre, og det er sådan, du ikke bør gøre”.

Beboerne forsøger at få alle til at tage del i gangens fælles moral, så de er bedst beskyttede, og det ikke bliver uretfærdigt over for dem, som overholder de interne guidelines. Anvisninger bliver ikke vedtaget ved afstemning, men kommer til at hænge i luften som usagte normer og forventninger, der påvirker den enkeltes hverdag. Oscar fortæller:

“Jeg havde en indre fornemmelse af at skulle retfærdiggøre mine handlinger. Uvisheden gjorde det svært at finde ud af, om folk syntes, det var godt eller skidt, det man foretog sig. Mens ens fornuft sagde, at det var okay, når det stemte overens med kollegiets retningslinjer.”

Kollegiegangens guidelines giver større usikkerhed end, hvis de var vedtaget ved afstemning, fordi det er uklart, hvad der er acceptabelt. Oscar beskriver oplevelsen af en indgribende, regulerende moralitet på gangen, hvor der sættes spørgsmålstegn ved, om man opfører sig ansvarligt nok, hvis man alene overholder administrationens og statens retningslinjer.

COVID-19 gangmøde, hvor gangformanden agerer ordstyrer, mens beboerne sidder på gulvet og diskuterer retningslinjer. Foto: McKensie Marie Media.

Den første fase på kollegiegangen under COVID-19 er således kendetegnet ved en kollektiv omsorg for de syge og et reguleret, radikalt forandret kollegieliv, der vidner om en ansvarlighed, som adskiller sig fra billedet af unge i medierne, hvor de ofte bliver beskrevet som uansvarlige, egoistiske og med manglende samfundssind. I denne første tid prioriteres det kollektive, og der bliver taget færre hensyn til individuelle behov. Men med tiden udvikler der sig, som i det øvrige samfund, forskelle med hensyn til, hvor stor truslen opleves af de enkelte beboere, og hvilke forholdsregler, de derfor finder det nødvendigt at efterleve.

23. marts 2020: Regler til forhandling

På pressemødet den 23. marts understreger Mette Frederiksen, at det fortsat er vigtigt at holde afstand og opfordrer til, at danskerne i påsken undgår at rejse unødigt rundt i landet eller tage i sommerhus. I takt med at krisen er blevet til hverdag, bliver det på kollegiegangen, som i resten af samfundet, sværere at opretholde statens retningslinjer og beboernes egne, restriktive guidelines. De unge undgår stadig hinanden fysisk, men arbejder og hygger

Hej venner

Torsdagspræsentation er tilbage! Jeg vil gerne på torsdag, nu hvor vi har så meget tid, holde et oplæg med titlen "Immune responses against the SARS-CO-2 virus; current and future diagnosis and treatment opportunities" Jeg vil prøve gennemgå nogle af de ting vi hører om i nyhederne og hvordan vores immunforsvar virker.

Jeg holder selvfølgelig kun oplægget, hvis i har lyst til at høre på det. Jeg tænker, det kan være efter madklub med en øl i hånden.

17

3 kommentarer Set af 26

Intern facebook-besked om en beboers forestående Covid-19 oplæg.

sig nu på gangen som et alternativ til at samles i køkkenet. På gangmøder bliver der enighed om, at beboere, der har kæresten uden for kollegiegangen, nu kan sove sammen med dem igen, og det aftales, at "hvis man har meget behov for det", kan man gå tur med få udvalgte venner. I forbindelse med at fællesskabets greb om beboernes adfærd løsnes, opstår der imidlertid konflikt og uenighed om fortolkningen af de interne anvisninger:

"Nogle overholder de her guidelines, andre overholder dem ikke, hvilket gør folk sure. Det handler om hvilken slags person, man er under COVID-19. Vi er så mange forskellige personer samlet og håndterer det så forskelligt."

Mikkel beskriver, hvordan der opstår uenighed, fordi nogle beboere oplever, at andre ikke lever op til de diskuterede standarder. Det medfører indirekte sanktionering, blandt andet ved at uacceptabel adfærd påtæles på gangmøderne, dog uden at nogen direkte hænges ud.

På møderne diskuteres beboernes forskelligartede behov, og der opstår ofte tavshed, fordi problemstillingerne er personlige, og der ikke er åbenbare løsninger. Emma fortæller på et gangmøde, at hun påtænker at tage i sommerhus med sin kæreste "af personlige årsager". Hun vil gerne høre folks mening, så turen kan foregå på en måde, de andre er trygge ved. Laura siger: "Det er din egen beslutning, men jeg synes ikke, det er en god idé." Jakob tilføjer, at hvis Emmas kæreste ikke har "et problem med smittefare", ville han selv tage af sted, hvis han var i hendes sted. Emma tager efterfølgende i sommerhus, hvilket markerer en forandring. Gangmøderne bliver nu et socialt forum, hvor fælles anvisninger ikke længere kun afstemmes, men også åbent og direkte forhandles. Den midlertidige, fælles moral drøftes også uformelt uden for gangmøderne, blandt andet det forsvarlige i sommerhusture, familibesøg og samvær i kollegiets have.

I modsætning til den første fase, hvor tendensen er, at de mest restriktive stemmer er toneangivende på fællesmøderne, forhandles de fælles guidelines nu både kollektivt og privat, og beboerne begynder i højere grad individuelt at vurdere, hvad de finder etisk ansvarligt. De forskelligartede, intime privatliv skaber imidlertid uenighed, og i den følgende periode er det behovet for dating, der medfører konflikt.

30. marts 2020: "You have got one shot"

Den 30. marts fortæller Mette Frederiksen, at Danmark efter påske langsomt vil åbne op, hvis borgerne opfører sig ansvarligt. Samtidig med den begyndende samfundsåbning, ændrer situationen sig også på kollegiegangen. Nogle beboere begynder at have behov for at se familie og venner igen, mens andre længes efter et normalt kærlighedsliv. En beboer, der er single, udtrykker tydeligt berørt, at hun savner kram og lider af "hudsult". På kollegiegangen har kæresteparrene hele tiden haft hinanden, mens singlebeboerne har måttet undvære kropslig nærhed og dating. Netop dating bliver nu udfordrende for fællesskabets forsøg på kontrol. Noah, der er single, meddeler, at han nu tager på date med Camilla, som han har skrevet sammen med, men endnu ikke mødt. Ikke alle mener, at man kan tillade sig at date fysisk endnu, og nogle af beboerne siger jokende til Noah, da han vender hjem fra sin date: "You have got one shot!". Mikkel uddyber jokens tvetydighed:

"Det betød, at du kun måtte date én person under COVID-19. Det var en stor joke, men samtidig ville ingen have syntes, det var nice, hvis man var gået på en masse dates."

Eksemplet vidner om en dobbelthed i det at joke, som er velkendt i antropologien. Den drillende form giver mulighed for på en subtil og morsom måde at udtrykke følelser og holdninger, der ellers kunne skabe konflikt, og på den måde forhandles sociale værdier og normer. Selvom "you have got one shot" er en joke, er det også udtryk for en uformel norm om kun at

date én person, som får en disciplinerende virkning. Singlebeboerne forklarer mig imidlertid, at joken for dem også udtrykker en accept af, at de date, så længe de kun går ud med én person. Mikkel beskriver det forandrede datingliv således:

“Du blev nødt til at skrive meget mere sammen med personen på Tinder end normalt for at finde ud af, om du turde satse ‘dit skud på’, at hun skulle være din primære romantiske relation [...]. Normalt ville man have mødtes hurtigere, men nu måtte man finde en anden måde at skabe intimitet og lære hinanden at kende på. Filippa og jeg skrev meget sammen på Tinder, snakkede i telefon og over Facetime. Det her med kun at have én romantisk relation var både komisk og lidt tragisk. Det var ekstremt overvældende for Filippa, at hvis vi skulle ses, skulle hun ikke se andre. Mange relationer og forhold fik på den måde hurtigere end normalt nogle indbyrdes aftaler på grund af corona.”

I citatet beskrives et forandret kærlighedsliv, hvor nye datingstrategier tages i brug. Under nedlukningen er datinglivets tempo langsommere. Singlebeboerne giver sig god tid til at lære deres date at kende online, før de mødes, fordi de kun må date én fysisk. Det kan give et øget pres i forhold til at afklare følelser for hinanden, og nogle relationer etableres hurtigere som parforhold. Kærlighedslivet under corona er således langsommere end normalt, men bliver også – for nogle – hurtigere seriøst. Det bliver på denne måde et endnu mere kompliceret socialt felt at navigere i, hvad det følgende er et eksempel på.

Da Mikkel på et gangmøde forhører sig om holdningen til, at han og Filippa begynder at date fysisk, er beboerne positivt stemte. Men da han ikke får fortalt, at Filippa vil besøge ham på hans værelse, opstår der konflikt:

“Den første gang, hun er på mit værelse, bliver der efter 10 minutter banket på for at indikere, at det ikke er cool.”

Filippa opfattes ikke som en del af kollegiegangens interne smittekæde, og nogle beboere forklarer, at det derfor er provokerende, at hun kommer med op på gangen. Denne banken på Mikkels dør vidner om en form for social sanktionering, der trænger langt ind i den enkelte beboers privatliv, både som udtryk for frygten for smitte og for behovet for lige vilkår for alle. Mathias reflekterer retrospektivt over fællesskabets omfattende indgriben:

“Det gik længere ind i folks privatliv, end jeg synes, vi kunne tillade os. Måske var det ikke nødvendigt, at vi havde så mange værdidebatter om folks personlige liv, men der var i starten nærmest en følelse af, at der var udbrudt krig. Det, at det overhovedet kom på tale, at fællesskabet kunne bestemme, om man måtte gå på en date, virkede lidt forskruet. Det var et millimeterdemokrati og en lidt uheldig folkedomstol, vi fik sat op, men det var forståeligt på grund af den alvorlige situation.”

Ord som “millimeterdemokrati” og “folkedomstol” vidner om en udvidet og indgribende form for social kontrol i en meget særlig krisesituation. Social kontrol handler dels om formelle, juridiske og statslige restriktioner, dels om uformelle normer, som individet påvirkes af på forskellige, ofte ubevidste måder. I beboernes håndtering af COVID-19 er der tale om begge dele. På den ene side håndhæves restriktioner og retningslinjer, som er indført af staten. På den anden side sanktioneres beboerne hinanden direkte og indirekte til at opretholde en moralitet, der på flere måder er strengere end den anbefalede. Beboerne forsøger på denne måde at kontrollere sig ud af smittefaren fra COVID-19, men i takt med at truslen bliver mindre, handler de indbyrdes forhandlinger i højere grad om gensidig respekt i forhold til at overholde de opstillede guidelines ligeværdigt.

Moralitet forhandlet i hverdagen

Mens jeg skriver denne artikel, er COVID-19 smittetrykket i Danmark lavt og samfundet igen mere, men det er en uforudsigelig tilstand, der hurtigt kan forandrer sig. I krisens første tid var situationen en anden, og her var beboernes moralitet, som de fleste andre borgere, påvirket af landets nedlukning, de restriktive samværskrav og nyhedsmediernes gengivelse af smittefaren. Beboerne udviklede og forhandlede en moralitet, der prioriterede mådehold, parforhold og begrænsning af unødigt samvær med andre. Med sundhedsvæsenet i ryggen greb de ind i og udførte en til tider omfattende social kontrol af hinandens privatliv som en etisk taktik til at håndtere det moralske sammenbrud. På kollegiegangen ændrede beboerne radikalt levevis, og de udviste med deres adfærd en ansvarlig hensyntagen, der står i kontrast til det ensidige mediebillede af unges uansvarlighed.

Livet på Egmont Kollegiet udviklede sig i takt med håndteringen af COVID-19 i resten af samfundet. Krisen blev langsomt til et hverdagsliv, som ingen vidste, hvornår ville ende. I denne hverdag var beboernes frygt forskellig, og de vurderede individuelt truslens omfang og behovet for foranstaltninger. Der opstod for nogle et modsætningsforhold mellem deres individuelle behov og de kollektive guidelines. Det medførte hyppige etiske forhandlinger på de fælles gangmøder og i private diskussioner, hvor også individuelle valg påvirkede udviklingen af en lokal moralitet. Jeg observerede således, hvordan moral blev udformet lokalt i kollegiets mikrosamfund samtidig med, at den var tæt forbundet med politiske og sundhedsmæssige anbefalinger. Min artikel indskriver sig hermed i en antropologi om moralitet, der anerkender dynamikken mellem de samfundsmæssige strukturer og den lokale kontekst, men opfatter det nære, levede hverdagsliv som det primære sted for forhandling af etik og moral.